

Верховно Главнокомандалагшын

П Р И К А З

Армиин генерал МЕРЕЦКОВТО
Адмирал ГОЛОВКОДО

РЕЛЬСКЭ фронтын сэрэгүүд МУР-
БАА баруун-хойгуур немецүү-
д бүхэжүүлэгдэмэл хамгаалгын
хэсэг хэсэг, мүнөөдэр, октяб-
рийн 13-да, Хойто флодой корабльнууд
десантна частьнуудай тулалма-
р ухан сэрэгэй шухала база
хэсэг хойто зүгтэ немецүүдэй
газарай хүсэтэ түшэг тул-
ал пункт болохо ПЕТСАМО (ПЕ-
ТСАМО) городые эзэлэн абаба.
Манай хамгаалгын газарые хэсэг
ба ПЕТСАМО городые эзэлэн
түлөө болохон байлдаануудта
генерал-лейтенант ШЕРБАКОВОЙ, ге-
нерал-майор МИКУЛЬСКИИН, полков-
ник ЛОВЬЕВОЙ, генерал-майор ЖУ-
КОВИЧ, генерал-майор АЛЕКСЕЕВЭЙ,
генерал-майор ДУБОВЦЕВОЙ, арьсын
генерал-майор КУСТОВАЙ, пол-
ковник БАЛИНОВСКИИН, генерал-май-
ор ПЕТУХОВАЙ, генерал-майор КОРОТ-
КОВИЧ, генерал-майор НАНИНАЙ, пол-
ковник КОЩЕНЬКИН, генерал-майор
КОЩЕНЬКИН, полковник КАВЕРИНЭЙ,
полковник ЛЫСЕНЬКИН, подполковник
АМВРОСОВОЙ, полковник
РОССИЙЧЕНЬКИН, полковник
РАССОХИНОЙ, полковник
ТИМОФЕЕВЭЙ, капитан БАРЧЕН-
КОВИЧ, контр-адмирал МИХАЙ-
ЛОВИЧ, контр-адмирал ФОКИНОЙ, 1-дэ
рангийн капитан КЛЕВЕНСКИИН,
2-дэ рангийн капитан КУЗЬМИНАЙ,
3-дэ рангийн капитан КОЛЫШКИНАЙ,
4-дэ рангийн капитан АЛЕКСЕЕВЭЙ,
5-дэ рангийн капитан ЗЮЗИНЭЙ, 3-да
рангийн капитан ФЁДОРОВОЙ, 2-до
рангийн капитан КОРТУНОВИЧИН
генерал-лейтенант ДЕТЯРЁВОЙ, артиллерийн ге-
нерал-лейтенант ВОЕВОДИНОЙ, артил-
лерийн генерал-майор ПАНИТКИНАЙ,
генерал-майор ХРАМОВАЙ, полковник ШЕ-
ВЦЕВЭЙ, подполковник ГРИГОРЬЕ-
ВЭЙ, полковник СОБОЛЕВОЙ, подпол-
ковник СТРОККЕРОЙ артиллеристнууд;
авиациян генерал-лейтенант СОКОЛО-
ВЭЙ, авиациян генерал-майор ПРЕОБ-
РАЖЕНКО, авиациян генерал-майор
ДАЛЫНСКИИН, авиациян гене-

рал-майор ПЕТРУХИНАЙ, полковник
ЖАТЬКОВОЙ, полковник МИХАЕВЭЙ,
полковник ПУШКАРОВОЙ, полковник
ЛАРИЙКИНАЙ, полковник КАЛУГИ-
НАЙ, полковник УДОНИНОЙ, полков-
ник ПОГРЕШАЕВАЙ, полковник ФИ-
НОГЕНОВЭЙ лётчигууд; танкова сэр-
гүүдэй генерал-лейтенант КОНОНОВОЙ,
полковник СОКОЛОВОЙ, полковник
ЮРЕНКОВЭЙ, подполковник АРШЕ-
НЕВСКИИН, подполковник ТЕРЕНТЬЕ-
ВЭЙ, подполковник СУЧКОВОЙ, подпол-
ковник ТОРЧИЛИНАЙ танкистууд; ив-
жэриг сэрэгүүдэй генерал-лейтенант
ХРЕНОВЭЙ, полковник ЛЕЙЧИГЭЙ,
подполковник АРШЫН, подполковник
ЗАХАРОВАЙ сапёрнууд; хэлхээ холбоо-
ной сэрэгүүдэй генерал-лейтенант ДО-
БЫКИНАЙ, полковник ЕКИМОВЭЙ,
2-дохы рангийн капитан ПОЛОЗОВОЙ,
гүрэнэй аюулгүйе хамгаалгын майор
ГАВРИЛОВАЙ хэлхээ холбоонод шал-
гаржа гараба.

Ингэжэ туйлахан илалтыг тэмдэг-
лэсэн тулада ПЕТСАМЫН (ПЕЧЕНГА)
түлөө болохон байлдаануудта үлэмжэ
өхөөр шалгархан сэрэгэй соединениүүд,
флодой корабльнууд болон частьнуудта
„ПЕЧЕНГСКЭ“ гэнэ нэрэнүүдые олго-
жо, орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдэр, октябрийн 15-да, манай
Эхэ ороной столица МОСКВА болбол
ПЕТСАМЫЕ эзэлэн абахан Карельскэ
фронтын шэн габьяата сэрэгүүдтэ, Хой-
то флодой корабльнууд болон часть-
нуудта хоёр зуун хорин дүрбэн өхө
буугаар хори дахин артиллерийн буу-
далга хэжэ, Эхэ оронейгоо үмэнэһон
салют манда хүргэхэ байна.

Оноо найн дайшагхы ябуулгануудыг
хэһэнэй түлөө ПЕТСАМЫЕ эзэлэн аба-
хын түлөө болохон байлдаануудта ха-
бадалсахан Таанарай хүтэлжэ байган
сэрэгүүдтэ, корабльнууд болон часть-
нуудта БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө боло-
хон даанхай байхын түлөө байлдаануудта
амь бээ үгэһэн геройнууд хэт
мүнхэдөө алдаршил!

Немецкэ булантагарагшда үхэжэ тэ-
нилог!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

Гүрэнэй Оборонын Комитедэй түрүүлэгшэ
нүхэр Сталин Иосиф Виссарионовичто

булантагшадна эс-
Украинские бүри мүнэн
Украинские ССР-эй Вер-
ховной Президиум, Ук-
раинской Армады Комисса-
рийн Украинский ВКП(б)-гэй
Комитет болбол бү-
ри арайда үмэнэһөө
гээр дайдыг сүлөөлхэ
дүргэжэ байһан ба
немецкэ буланта-
гшын советскэ Украинские
гүрэнэй шэн зориг-
шарда үнэн зүрхэнэй
эхэ баясхалан хүр-

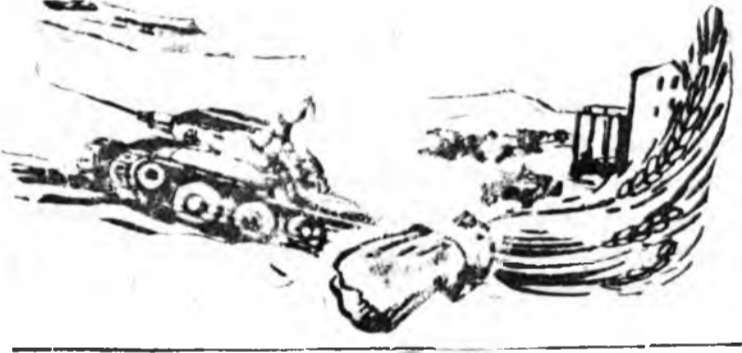
хүсые хамтадаха ябадалда,
немецкэ булантагшадтай ван-
даргабан советскэ Украинский
арадай ажалые нэргээн бэхлохо-
до украинские арадта хүсэп тү-
гэс тулалмажа үзүүлэнэй түлөө
агуухэ ороод арадта, Советскэ
Союзай бүхы ала дүү болохо
олон арадта, большевистскэ
партида, советскэ правительст-
вын толгой, арадуудай ба геро-
ческа Улаан Армиин агуухэ
вэждэ Таанда бүхэарадай халуун
зүрхэнэй баясхалан хүргэнэбди.
Өөһэдэньгөө сүлөөлэгдэһэн
үнийһөө хойшо хүлэһэн энэ

баярайнгаа эсэстэ украинские
арад болбол дайсаание түргэ-
нөөр нэрбэн халгаажэ, дайнай
шархые эдэгээхэ, хамтын ажа-
хые ба культурые түргэнөөр
нэргээн бэхлохо, агуухэ Эхэ
орон болохо Советскэ Союзайнгаа
хүсэн түгэс байдалые саашадаа
бүхэжүүлхын түлөө улам өхө
хүсэтэйгөөр ба үсэд шангаар
тэмсэхэбди гэжэ ёһолон тагта-
рилгана.
Ленин—Сталиной агуухэ хэ-
рэгтэ үнэн сэхээр хандахабди
гэжэ, нүхэр Сталин, Таанда аман
туйларингаа үгэнэбди.
УССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ
М. ГРЕЧУХА.
УССР-эй Арадай Комиссарнарай Советэй түрүүлэгшэ
Н. ХРУЩЕВ.
КП(б)У-гэй Центральна Комитедэй секретарь
Д. КОРОТЧЕНКО.

В.К.П(б)-гэй айкомууд
болон аймгүйсэдкомуудай
зууршалгаар Хүндэлэлэй
доскада бэшэгдэгшэд:

Бичурын аймагай «Красная заря» колхоз (тү-
рүүлэгшэнь нүхэр Зоркальцев, парторганизациинь
секретарь нүхэр Протасова) тарья тушааха
жэлэйнгээ түсэбмэ октябрийн 4-дэ дүүргэбэ.
Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ
колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Цыренжапов, парт-
организациинь секретарь нүхэр Будаев) тарья
тушаалгаар октябрийн 1-дэ гүрэнтэйгөө хүсэд
тоосолон байна. Заготзерногой пунктуудта
12 678 пуд тарьян тушаалдаа. Тэрээнхээ гадна,
энэ колхоз 900 пуд тарья түсэбһөө гадуур ту-
шаабэ.
Сэлэгийн аймагай Селен-Думын сомоной Ста-
линой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр
Бальжинов, парторганизациинь секретарь нүхэр
Еранский) тарья тушааха жэлэйнгээ түсэбмэ
октябрийн 1-дэ дүүргэһэн байна.

Советскэ Информбюроһоо
Октябрийн 14-эй оперативна мэдээнһээ

Октябрийн 14-эй туршада РИГА городһоо урдуур манай сэрэг
үүдэ добтолгого байлдаануудыг хэжэ зуураа РАМАСМЕЖС, МЕДЭ-
МИ, БАЛОЖИ, ПЛАКАНИ, БЛИЯС, КРАМАС, ЯУНЗЕМИ, ЦИРУЛИ,
СЕРЗУ гэдэг нуурын газарнуудыг ба БАЛОЖИ гэдэг түмэрзамай
станцине эзэлэн абаба.
Хойто Трансильванида румынска сэрэгүүдтэй хамта дайлагда-
жа байһан манай сэрэгүүд МАЙЕР, ОЛАХСЭНДБЕРДЬ, ФЕЛДРА,
НЕПОС, МИНТЬЮ, БЕТЛЕН, УНГУРАШ, ГЕРЛА, БОРША, МИ-
ХЭШТИ гэдэг нуурын газарнуудыг ба МАЙЕР ОЛАХСЭНДБЕРДЬ,
ИЛЬВА-МИКЭ, ФЕЛДРА, НЕПОС, КОЧ, БЕТЛЕН, ГЕРЛА гэдэг тү-
мэрзамай станцинуудыг эзэлэн абаа.
БЕЛГРАД городһоо урдуур ба зүүн-урдуур манай сэрэгүүд Юго-
славийн арадай сүлөөлэлтын армиин частьнуудтай хамта дай-
лагдажа КУМОДРАЙ, БЕЛИ ПОТОК, РИПАНЬ, АРАНДЕЛОВАЦ,
ЧУПРИЯ, ПАРАЧИН, ДЕЛИГРАД, АЛЕКСИНАЦ гэдэг нуурын га-
зарнуудыг байлдаатайгаар эзэлһэн байна.
Фронтын ондоо участогууд дээрэ тагнуулшадтай бэдэрлэгэ ба
хэдэн газарта бага зэргын удхашанартай байлдаанууд болоба.
Октябрийн 13-да манай сэрэгүүд бүхы фронтнууд дээрэ 195
немецкэ танк гэмтэһэн ба угы хэһэн байна. Агаарта болһон
байлдаануудта ба зенигчэ артиллерийн буудалгаар дайсанай 56
самолёт унагаагдаа.

Манай авиаци Клайпеда (Мемель) гэдэг
порт ба Тильзит гэдэг немецкэ горадто
үргэн өхө добтолго хэбэ

Октябрийн 13-ай һүни манай
Бомбодолгыг эсэстэ 40 гаран хэ-
лого нийдэдэг авиаци Клайпеда
(Мемель) гэдэг порт ба Тильзит
гэдэг немецкэ горадто үргэн өхө
добтолго хэбэ.
Клайпеда (Мемель) гэдэг порт-
до добтолго болохо үедэ тэндэ 9
немецкэ транспорт байһан юм.
Горадтой баруун-хойто хубида
дайсанай сэрэгэй ба техникийн
өхө бөөгнэрэлгэ байһан байгаа.
Бомбодолгыг эсэстэ 40 гаран хэ-
нэг түймэр гараа. Тэһэдэгшэүүд
тэй илалгаа өхө-өхө түймэр
үбэлэй гаванин оршондо, пор-
тын центральна хубида, нефтя-
ной горадогой, судна бүтээлгын
верфин оршондо, складууд бол-
лон түмэрзамай улаай территория
дээрэ болохон байна. Түймэрэй
(Үргэлжэлэһын 2-дохы нүхэр)

Советскэ Информбюроноо

(Үргэлжлэл. Эхинийн 1-дэхй нюурта).

Хуяа манай лётчигууд бусажа ябахдаа 200 гаран километрын газартаа хаража ябахан байгаа. Тильзит гэдэг түмэрзаймай станци дээрэ бомбо сэхэ тулажа хэсэг дээрэ байхан түмэрзаймай состав тэбэ бута сохигдоо. Но-

ман мурэн дээгүүр гарахан гарсын хажууда, мүн тэрэшлэн городой хойто ба баруун хубигуудта ехэ ехэ түймэр гарахан байна. Гал соогуур хэдэн хүсэтэ тэһэрэлгэ болобо.

Октябрийн 15-ай оперативна мэдээн

НАРЕЛЬСНЭ фронтын сэрэгүүд **МУРМАНСКНАА** баруун-хойгуур немецүүдэй өхээр бүхэжүүлхэн хамгаалгын газарыг нэгтэ сохино. Октябрийн 15-да **ХОЙТО ФЛОДОЙ** моральнууд ба десантна частьнуудай туһаламжатайгаар уһан-сэрэгэй шухала база болон холын кейто зүгтэ дайсанай хамгаалгын газарай хүсэтэ түшэг тулгуурин пункт болохо—**ПЕТСАМО (ПЕЧЕНГА)** гэдэг городыг эзлэн абсад, мүн тэрэшлэн **БОЛЬШАЯ ЛИЦА, БОЛЬШАЯ ЗАПАДНАЯ ЛИЦА, ТИТОВА ОСТРОВ, ТИТОВКА РЕКА, ПОРОВАРА, ЛИНАХАМАРИ, ТРИФОНА, ПАРККИНА, НЯСЮНКА, КАКУРИ, ЛУОСТАРИ, КОЛТАНЮЛЯ, ПЕЯТСАМСИГР, ПИЛЬГУРВЕН** гэдэг хуурин газарнуудыг байлдаатайгаар эзлэн абаба.

РИГА городноо баруугаар манай сэрэгүүд довтолгоо үргэлжлүүлжэ **БУЛЛИ, БУЛЛЮЦИЗМС, ПРИДАЙНЕ, СУЛТЫНИ, ЗОЛИТУДЕ, СКУЛТЕ** гэдэг хуурин газарнуудыг ба **БАБИТЕ, ПРИДАЙНЕ** гэдэг түмэрзаймай станцинуудыг эзлэн абаа.

Хойто Трансильванида румынска сэрэгүүдтэй хамта дайлагдажа байхан манай сэрэгүүд **ДЕЖ** гэдэг город ба түмэрзаймай узелыг, **НЭСЗУД** гэдэг город ба түмэрзаймай станциг эзлээд, мүн тэрэшлэн **50** гаран ондоо хуурин газарыг, тэдэнэй дунда **ХОРДО, САЛЬВА, ЗАГРА, ИШПАН-МЕЗЭ, ФЕЛЕР, РЕТЕГ, НУЗДРИОАРА, ОКНА-ДЕЖУЛУЙ, СРМАН, ГИРОЛД, БЫРЛЯ, БУЛЦУРЕНИ, БЕРИНДУ, УГРУЦУ, ЗИМЕСРУЛ-МАРЕ, ПЕТРИНДУ** гэдэг томо хуурин газарнуудыг ба **НИШ-РЕБРА, САЛЬВА, НИМИДЖА РЕТЕГ, ОКНА-ДЕЖУЛУЙ** гэдэг түмэрзаймай станцинуудыг байлдаатайгаар эзлэн абахан байна.

Югославиин террители дээрэ манай сэрэгүүд Югославиин арадай-сүлөөлэлтын армийн частьнуудтай хамта дайлагдажа **ПОНАРЕВАЦ** ба **КРУШЕВАЦ** гэдэг городуудыг байлдаатайгаар эзлээ.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ тагнуулшадтай бэлэрлэгэ ба хэдэн газарта бага зэргын удхашанартай байлдаанууд болоо.

Октябрийн 14-дэ манай сэрэгүүд бүхы фронтууд дээрэ 143 немецнэ танк гэмтээхэн ба үгы хэһэн байна. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллерийн буудалгаар дайсанай 61 самолёт унагаагдаба.

Манай авиаци Тильзит (Германи), Клайпеда (Мемель)-гэдэг порт ба Лепая (Ливана) гэдэг портдо довтолбо

Октябрийн 14-эй хүни манай холо пилдэдэг авиаци Тильзит гэдэг немецкэ городто довтолжо, Клайпеда (Мемель) гэдэг порт ба Лепая (Ливана) гэдэг портдо дайсанай транспорт болон сэрэгэй складые бомбодобо.

Бомбодолго болоходо Тильзит гэдэг түмэрзаймай узел дээрэ түнжэрнүүд гаража, тэдэнэй дундуур хээр хүсэтэ тэһэрэлгэ болоо. Мүн тэрэшлэн городой хойто хубида ба Неман мурэнэй гарса шазар дайсанай транспортнуудай бөөгнэрэлгын дунда түймэр болоһон байна.

Клайпеда (Мемель) гэдэг портдо бомбодолго болоходо 30 гаран түймэр гаржа. Добтолгын эсэстэ городой зүүн ба зүүн-урта хубидахи порт болон сэрэгэй объектүүд гал дүүлөөр дүүрэхэн байгаа. Судна-бүтээлгын верфини оршондо ба городой урда захата хэдэн хүсэтэ тэһэрэлгэ болобо. Лепая (Ливана) гэдэг портдо манай авиацин довтолго хэхэ

үдэ тэндэ 25 шахуу немецкэ транспорт байхан юм. Бомбодолгын эсэстэ арбаад хэһэг түймэр гараа. Шэлэ портын причалуудай хажууда далайн хээр транспорт галда шатаа. Мүн аванпортын причалай хажууда транспортнуудай дунда түймэр гаража эхилхэн байна. Тэрээнхээ гадна аванпортдо сэхэ тулаагаар сэрэгэй портын канала орохо аман дээрэ транспорт тэһэрбэ. Мүн тэрэшлэн угаа хүсэтэй тэһэрэлгэ уһан транспортын причалуудай хажуудахи транспортнуудай дунда болоһон байгаа. Ехэ ехэ түймэр түмэрзаймай станци, керосинай складуудай террители дээрэ ба далайн флудой базын оршондо болобо.

Манай лётчигууд бусажа ябахдаа 200 гаран километрын газартаа түймэрэй туяаг хаража ябахан байна.

Карельскэ фронтын сэрэгүүд Петсаменэ зүгтэ довтолго хээ. Немецүүд гурбан жэлэй туршда эвэ оршондо бөөгдөнгөө бүхэжүүлгэ бэйгуулажа, таһаралтагүй байжаруулан байгаа. Дайсан болбол үндэр дээгүүр түшэг тулгуурин хүсэтэ пунктуудыг байгуулажа, тэрээн тээшнэ орохо замууд дээрэ проволочно хаалтанууд ба үргэн миннэ цолвнуудыг

үргэн фронт дээрэ Титовка мурэниг гаталан гараад, дайсанай хамгаалгын газарыг нэгтэ сохёо. Энэ хамгаалгын газарыг нэгтэ сохиходонь немецкэ хадын буудалгын 2 дивизи, дайсанай ондоо частьнууд бута нэрбөгдөн халгаагдаба. Советскэ сэрэгүүд амжалтатайа хүгжүүлхээр Петсамо-наа Рованиени гэдэг финскэ город тээшэ олоһон шоссейнэ гол харгыг таһалхан байгаа. Мүнөөдөр тус фронтын сэрэгүүд Хойто флудой корабльнууд ба десантна частьнуудай туһаламжатайгаар Петсамо городыг эзлээ. Петсамо Буоно гэдэг фиордын эрье худар байхан хуурын газарнууд немецүүдхээ эсбэрлэгдээ. Петсамын түлөө болоһон дайн байлдаанда немецүүдэй 20-дохй лапландска арми хүндэ гээлтэдэ ороо. Нясюкка гэдэг хуурин газарай оршондо немецкэ ябган сэрэгэй батальон бүхы буу ээбсэгтээ барандаа плендэ абтаһан байна. Элбэг ехэ трофей буулагдан абтаа.

Советскэ авиаци дайсанай дайшалхы жагсаал худар сохилтонуудыг хэжэ, манай довтолго ябахан частьнуудта ехэ туһаламжа үзүүлбэ. Нүүдэй табан үдэргэ манай лётчигууд агаарта болоһон байлдаануудта 66 немецкэ самолётые унагаажэ, аэродромууд дээрэ 33 самолётые үгы хэһэн байгаа. Энэ үедэ манай авиаци 300 шахуу автомашина хяа бала сохижо, элон артиллерийскэ батареяын буудалгыг дарахан ба дайсанай номо хэрэгсэлтэй 7 складые тэһэлхэн байна.

Хойто Трансильванида манай сэрэгүүд румынска сэрэгүүдтэй хамта дайлагдажа Сомешуа ба Сомешул Мик гэдэг мурэнүүдэй уулзабарийн оршондо лэйсаные бута нэрбэн халгаагаа. Манай сэрэгүүд мурэнэй гарсыг эзлээд хоёр талаанаг сохилто хэжэ харгы замуудай шухала узел болохо Деж гэдэг городыг эзлэн абаба. Тус гортдо түлөө болоһон байлдаануудта хоёр батальон шахуу немецүүд ба венгерүүд үгы хэглэхэн байжа 700 хүн плендэ абтаа 4 паровоз, 108 вагон ба бусад

трофей буулагдан абтаба.

Югославиин террители дээрэ манай сэрэгүүд Югославиин арадай-сүлөөлэлтын армийн частьнуудтай хамта дайлагдажа Пожаревац гэдэг городтохи немецкэ гарнизоние хүрээлээ. Дайсан болбол горьтойхон хүсэнуудтэй байхан дээрэнхээ хүрээлэлгээ мултгаран гаража гэжэ хэдэн дахин нэдэхэн байгаа. Советскэ ба югославска частьнууд айхабтар шанга байлдаа хэжэ дайсанай гарнизоние усадхаад, Пожаревац городыг эзлэн абаба. Ондоо нэгэ газарта советскэ ба югославска сэрэгүүд Урда Моравы гэдэг мурэниг байлдаатайгаар гаталан гараад, 20 километр хүртэр урагшаа дабшажа, Крушевац городыг эзлээ. 300 шахуу немецкэ солдат болон офицер үгы хэгдэбэ. Немецүүдхээ 11 ехэ буу, 40 пулемёт, сэрэгэй ашаатай 45 повозко буулагдан абтаһан байна.

2-дохй Белорусска фронт дээрэ майор Максименкин истребительүүдээр үдэшгэдхэн полковник Гришенко ба подполковник Ермилов гэгшэдэй команда дор ябахан самолёт-штурмовигууд үдэр Цеханув городой хажуудахи немецкэ аэродромдо довтолго хээ. Манай лётчигуудай аэродром дээрэ хүрөөд ябахата тэндэ тревога болоһон байгаа. Советскэ истребительүүд дайсанай зенитнэ артиллерие түргэнөөр дуугай болохо баатай болгобо. Энэ үедэн манай штурмовигууд зоринхон газартаа бомбонууда хаяах, нүүлээрын 50 метр хүртэр доошоо буужа, үхэр буу ба пулемёдоор буудалан байна. Старт дээрэ 5 немецкэ самолёт галдагдажа, тэрээнхээ гадна бомбонууд сэхэ тулажа 4 самолёт хяа бала бууба. Рожан городноо баруун-хойгуур Славков деревни хажууда манай лётчигууд немецүүдэй номо хэрэгсэлтэй томо складые тэһээ.

Хойто флудой самолёт-торнедопосецүүд Баренцова далай сүе хамта дээрэ 14 000 тонно уһа түрлэхэ хэмжээтэй 2 немецкэ транспорт, дайсанай тральщик ба кораблине шэнгээбэ.

Үбэлдэ найнаар бэлдэнэд

Улан-Удын түмэрзаймай узелай денотой бүхы пехүүдэй хүдэлмэришэд үбэлдэ бэлдэхэлэй хүдэлмэринэ эршэмтэй шангаар ябуулжа байна.

Хүдэлмэришэд патриотууд ажаллайнгаа нүүлээр үлэжэ пехүүдэ дулаална, станок ба бусад машина ээбсэгүүдэ заһабарилдаг байна.

Инструментальна пехын нүхэр Николай Родинэй комсомольско-зауушуудай бригадынхид үдэр бүхэндэ ажалайнгаа нүүлээр үлэжэ хүдэлмэрилхэнэйнгөө ашаар нэгэ станок заһабарилжа. 601 түхэриг амабад. Мүн энэ пехын нүхэр Авдеевскийн бригадынхид үдэшэниин хүдэлмэришэд токарна ба үрэмдэгын станогүүдэ хайн шанартайгаар заһабарилжа 1.450 түхэриг амаба.

Энэ патриотическа үүсхэлдэ стахановецүүд нүхэд Кубин, Кино, Шувльгин, Калинин гэгшэд топ халуунаар лабаадалсанад. Эдэ нүхэд ходооо ажалайнгаа

нүүлээр үлэжэ орой хүни бэлтор эршэмтэй шақтаар ажалладаг байна.

Октябрьскэ революциин байндэрыг ажалай үндэр амжалтануудаар угтаханаа гадна пех ба хүдэлмэрилхэ ээбсэгүүдэ үбэлжэлгэдэ хүсэд бэлэн болгохобди гэдэн уялгануудыг тэдэнэр абахан байха юм.

Мүнөө тэдэнэр абахан уялгануудаа саг болзор соонь үндэр шанартайгаар дүүргэжэ байна. Наяхан пресспапаратна пехын слесарь нүхэр Фильченко эрхмээр ажаллаһанайнгаа ашаар даалгабаряа 200 процент дүүргэжэ шадаба. Механическа пехын хүдэлмэришэн нүхэр Коробец Эсэгэ оройнгоо урда өөрынгөө патриотическа уягыг дүүргэхыг эрэлдэжэ ажалдаа ходооо анхаралтайгаар хандадаг юм. Октябрь нарын гараһанаа хойшо нүхэр Коробец даалгабаряа үдэр бүхэндэ 240 процентхээ доошо бэшээр дүүргэнэ.

Е. РИЧИНОВА.

Великобританиин Премьер-Министр госпдин У. Черчилль ба Гадаа Хэрэгүүдэй Министр А. Иден гэгшэд Москвада байхан туһуураар

Октябрийн 14-дэ СССР-эй наркомой Түрүүлэгшэ Н. В. Литвин, Великобританиин Премьер-Министр госпдин У. Черчилль, СССР-эй Совнаркомой Түрүүлэгшын орлогшо ба СССР-эй Гадаа Хэрэгүүдэй Арадай Комиссар В. М. Молотов болон Великобританиин Гадаа Хэрэгүүдэй Министр госпдин А. Иден гэгшэд Ехэ театр соо конференци хэлэлцэбэ.

Центральна ложодо үндэр танска элчэн сайд Николай Арчибалдь К. Керр, Великобританиин Советскэ элчэн Ф. Т. Гусев, США-тай конференци сайд А. Гарриман, СССР-эй Гадаа Хэрэгүүдэй Арадай Комиссарай орлогшонор А. Я. Литвинский, В. Г. Деканозов, С. Г. Зовский, М. М. Литвин, И. Майский, Имперскэ Генералштабай начальник фельдмаршал А. Брук, генерал Х. Д. Британска Сэрэгэй Министр госпдин генерал-лейтенант Л. Рос, США-гэй сэрэгэй орлогшонор генерал-майор Дин, Москвада байхан конференци ба миссионуудыг тодорхойлоно ба хүтэлбэрлэхэ СССР-эй НКВД-эй харуулгын сотрудникүүд байлсаба. Конференци бол Великобританиин ба СССР-эй Союзай тугуудай конференци хэһэн байгаа. Конференци дунда урда тээ Ехэ театрын конференци британска ба советскэ конференци гиймнүүдыг наадаба.

Театр соо байхан олоно И. В. Сталин, госпдин Черчилль, госпдин Иден гэгшэд, Молотовыг үни улаан конференци шажэ халуунаар амаршад.

Болгариин правительствын делегаци Москвада ерэбэ

Советскэ Союз, Великобритани болон США-тай абтаһан конференци тухай хэлсээ баталла хоорэддөөнуудыг хэһэн болгариин правительствын составтай делегаци Москвада ерэбэ: Гадаада Хэрэгүүдэй Министр госпдин Петко Стоянов, делегацин түрүүлэгшэ фельдгүй Министр госпдин Терпешев, Портфельгүй Министр госпдин Никола Петкованснүүдэй Министр госпдин Нов гэгшэд болово. Делегаци хамта советинүүд: Димитрий Михалчев, полковник Георгий Иванов, капитан Иван Антонов, секретарь Мария Мелова болон секретарь Иван Гаврилов байн.

Московскэ аэродромдо делегацине СССР-эй Гадаа Хэрэгүүдэй Арадай Комиссарай орлогшонор А. Я. Вышинский, СССР-эй Наркомаднаа гадаада Хэрэгүүдэй таһагай начальниг генерал-майор М. П. Кутузов гэгшэд утгаһан байна.

Өөгэй агитаторнуудай дайшалхы зорилгонууд

Таряашадай наймаа советскэ газар түгсөөр суураагшад Кубанийн Ярославска, Горьковска ба Кировскэ колхозно таряашад урда абаба. Таряа түгсөө болзорһоонь ба түгсэбэйнгөө Улаан Армийн фонддо тушаалхын түлөө үлдэн улам эхээр

задагайрууагшархёо гэжэ нутагай хүдэлмэрилэгшэдэй хэлэһэн үгэнүүдхөө элэрһэн байна. Энэ пленум дээрэһье таряа бэлэдхээй түгсэбэй дүүргэлтые политическэ талаар хангаха ябадалай шухала байһан тухай нэгэ ораторһаа бэшэ хэншье ама гараагүй. Таряа бэлэдхэхын дашарамда колхознигуудай дунда политическэ хүдэлмэри ябуулха тухай асуудалнууд тус илэнүмэй шийдхэбэри соо огто бэшэгдээгүй.

Украинска таряашан колхознигуудай болон ороной бусад түрүү областнуудай хандалганууд гульдхан татаха тон хүсэтэ документнууд болоно. Советскэ патриоднуудай уриалые молхозно деревниин ажалшан бүхэпэй мэдэрэлдэ түргэнөөр хүргэхэ, арадай энэ үүсхэл гүрэнэй ехэ удхашанартайень дэлгэрэнгыгээр ойагуулаха, богөнжихон болзор соо бүхы эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудые мурьсөөндэ оролсуулаха— энэ болбол партийна организацинуудай, большевистскэ агитаторнуудай олон тоото армийн нэгдэхэ ээлжээнэй практическа зорилго болоно.

Гараа буладхангүйгөөр хүдэлмэрилхэ зуураа колхозно деревниин ажалшад фронт дээрэхи байдалые, орон дотороо ба хивын саана боложо байһан юуэнуудые ехээр һонирхдог байна. Улаан Армийн шэнэ илалта бүхэн советскэ хүнүүдые хэрэг ажаадаа шэнэ хүсэлэлгэнүүдые гаргахаар зоригжуулна. Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай фронтнууд дээрэ туйлагдажа байһан Улаан Армийн амжалтанууд тухай, харатай муухай дайсаные дараа илаха илалтые шэрээжэ байһан алдарт эсрэгшэдтэ ами бээг гамлангүйгөөр туйлажа байһан хүдэлмэриин советскэ ителлигенциин героническа ажал тухай хүдөөгэй арад түмэндэ политическэ мэлээсэл хэжэ үгэхэ ябадалаа шавгалхаха (гээшэ агитаторнуудай уялга мүн. Тэрэнтэй хамта, эрэгтэй эмэгтэй колхозник бүхэн абаһан уялгынгаа түлөө эхэ оронойнгоо урда ехэ харюусалгатай байһана мэдэржэ, таряа бэлэдхэхэ гүрэнэй түгсэбэй түргэнөөр дүүргэхэ тушаа өөрһөөнь дулдыдаха бүхы хэмжээнүүдые абахын тулала таряа бэлэдхэлэй ажахын ба политическэ удхашанарые хэшээлтэй һайнаар тайлбарилан ойлгуулаха хэрэгтэй.

Ямаршье район гү, али область эрхим һайн хуряалгаараа талханай ресурсые дээшлүүлхэ, сохилгэ ба орооһоной зөөлгэ хурлагдаха, сэхэ хэлэхэдэ таряанай бэлэдхэлые большевистскэ ёһоор, эмхидхэхэ хүсэд хүрхэ резервнүүдтэй байна. Эдэ резервнүүдые элирүүлэн гаргахаар хүдөөгэй бүхы арад зочинье болдоохо, гээгдэжэ ябагшадые түрүүшүүлэй зэргэдэ хүртэр эршэмтэйгээр татан өөлзүүлжэ, эрхим һайнаар ажалые эмхидхэһэн, сохилгын машина, транспорт болон шэрэхэ хүсэнуудые тааруу зохидоор хэрэглэһэн дүй дүршэлые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ябадал болбол агитаторнуудай уялга мүн.

«Дайнай шийдхэхы шанартай үедэ бидэнэр болбол өөбэдынгөө хүсэ шадалые улам хүсэтэйгээр зангидажа, хүдөө ажалынгаа жалые амжалтатайгаар дүүргэхэ, болохысо ехэ талха таряа эхэ орондоо үгэхэ ёһотойди» гэжэ Ярославска колхознигууд өөбэдынгөө уялганууд соо зүбөөр мэдүүлэнэ. Колхозно деревнидехи бүхы советскэ патриоднууд мурьнигэжэ бододог байна. Хэрбээ талха таряагаа дарахые эрмэлзэжэ, тэрээгээрэ гүрэндоо, олонийтын интересэ гарза хохи дол ушаруулдаг хүдэлмэрилэгшэд хаа-яа байдаг байгаа һаань, тиймэ хүнүүдые бүхы колхозно олон түмэнэй урда улаан пюураарь элишэлэн харуулха ябадал болбол партийна организацинууд, агитаторнуудай уялга болоно.

Политическэ хүдэлмэриин шангалдахада агитационно хүсые үлэмжэ тааруу зохидоор табиха, тэрэниин һайнаар хэрэглэхэ ябадал сохом шухала болоно. Партийна организацинууд болбол тогуудһаа гүрэнэй амбаарта талха таряа түргэнөөр абаашаха ябадалые шийдхэдэг шухала учас тогуудые, илангаяа бэлэдхэлэй пунктинууд, тогууд, транспортна бригадануудые политическэ мурьсөөгөөр хангаха ёһотой.

Талханай түлөө манай хэблэл-областной, районно болон хивын газетэнууд үлэмжэ эршэмтэйгээр тэмсэхэ ёһотой байна. Манай газетэнууд түрүүшүүлэе магтан алдаршуулжа, гээгдэгшэдые шүүмжэлэн буруушаажа, мурьсөөө ашгтай тубатай болгохо, грама талхан бүхэниин наринар Бахилаг ба бүрихэдэг болгохо, гүрэндэ харша һанал болдогнуудые эрид шангаар элирүүлхэ уялгатай.

Өөбэдынгөө хэблэлэй ерга-нуудта, редакциин хүдэлмэрилэгшэдтэ эрилтээе шангалдаха, таряанай бэлэдхэлэй ябасын түлөө тэдэнэй харюусалгы дээшлүүлхэ, газетэнуудые олонийтын политическэ хүдэлмэриин болото центр болгохо ябадалай орондо хивин редакторнуудые гол хүдэлмэриһөөнь һалгаан абажа түлөөлэгшэд болгон хэрэглэдэг партийна зарим хүтэлбэрилэгшэд огто буруу ябадал гаргача гээшэ. Тон нимэ ябадал тодорхойлон хэлэхэдэ Сталинска областийн Ольгинскэ райондо гараһан байгаа. Энээн тухай һаяхан манай корреспондентэ мэдээсэ һэн. Энээнэй һүүлээр районно газетын халхад һара соо гарангүй байһан тухай, колхознигуудай шэнэ политическэ мэлээнүүдые абахаяа бэлишөөд байһан тухай гайхалһанайшье хэрэггүй. Нимэ ябадалнуудта нэн дары эсэс табиха хэрэгтэй.

Советскэ хүнүүдэй илалта туйлаха зориг хүсэлын угаа ехэ. Энээн тухай фронт дээрэхи ба тылдехи гайхамшагта амжалтанууд тодо һонороор хэлэжэ үгэнэ. Политическэ хүдэлмэрэ эрхим һайнаар табиха, эхэ орондоо үгэһэн үгэсэ хэрэг дээрэнь хүндэтэйгөөр бэлүүлхэ хэрэгтэнь колхозно деревниин ажалшадта туйлаха.

(«Правдын» түрүү бэшэгһээ).

200 пуд таряа түсэбһөө гадуур тушаагаа

Улаан Армийнгаа үдэр бүриин амжалтануудаар зоригжон, Түнхэнэй аймагай түрүү колхоз болохо Тоорын сомоной «Улаан Шанай» колхоз октябрийн 10-да таряа тушаалгын талаар гүрэнгэйгөө бүриин тоосоогоо хэһэн байна.

Энэ колхоз таряа тушааха түсэбөө дүүргэд, түсэбһөө гадуур 1945 онойхидо аванс болгон шэнэ ургасанаа 200 пуд таряа гүрэндоо тушааһан ба Улаан Армийн фонддо 100 пуд орооһо тушааһан байха юм.

Улаан-шанайнхид бүхы түрэлэй уялгата тушаалгануудай талаар гүрэнгэйгөө болзорһоо урид тоосоогоо хээд, Эхэ оронойнгоо дайшалхы хүсэ шадалые улам бэхижүүлхын тула 1945 онойхидо аванс болгон хүдөө-ажалай продуктинуудые тушаажа, Улаан Армийнгаа илалтын фондые үдэрһөө үдэртэ арбидхая гэһэн

уряалтайгаар аймагайнгаа бүхы колхозуудта хандаһан байна.

«Улаан Шанай» артелиин колхознигуудай энэ эрхим үүсхэлынь аймагай бусад колхозуудаар дэмжэгдэбэ.

Жемчүгэй сомоной Ворошиловый нэрэмжэтэ ба «Путь Ленина», Турапска сельсоветэй Молотовой нэрэмжэтэ, Сагаан-Нуурай сомоной 17-дохи партсездын нэрэмжэтэ колхозууд гүрэнгэйгөө бүриин тоосоогоо хээд.

Тэрэшэлэн «Заветы Ильича», «Улаан Шуллуута», ВКП(б)гэй ЦК-гэй нэрэмжэтэ болон «Бурзавполк» колхозууд таряа тушаалгата дүүргэхынгээ урда тээ байна.

Түнхэнэйхид 1945 онойхидо аванс болгон таряа тушааха ябадалаа үдэрһөө үдэртэ арбидхана.

А. РУДАНОВА.
(«Б. М. Үнэнэй» корреспондент).

Эдэнэр эршэмтэй шангаар ажалланад

Хэжэнгын аймагай «Октябрь» ба «Ударник» колхозуудай социалистическэ полиин патриоднууд немецкэ булимтарагшадые түргэнөөр хяа бута сохин үгы хэхэдэнь Улаан Армида бодото туйлаажа болгожэ колхозно полинууд дээрэ эршэмтэй шангаар ажалланад. Эдэ колхозуудайхид таряа тушаалга болон хүдөө-ажалай бусад продуктинуудай та-

лаар гүрэнгэйгөө болзорһоо урид тоосоогоо хээд.

Тэрэшэлэн гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэб 81,5 процент дүүргэһэн Сталиной нэрэмжэтэ, 81 процент дүүргэһэн «Зургаанай зам» болон 66 процент дүүргэһэн Лепинэй зам колхозууд түрүүшүүлэй зэргэдэ тоологдоно.

Албахаагшад колхоздо туйлална

Түрүү коллективүүдэй үүсхэлээр Мухаршэбэрэй аймагай центртэхи хүдэлмэриинд болон албахаагшад хүдэлмэриин үдэр үдэрэй һүүлээр дүтэ шадарайнгаа колхозуудай хуряалгада туйлална. Хуряалгын хүдэлмэридэ

үдэр бүри 40—50 хүн гарадаг байна.

Хэлхэ-холбооной хүдэлмэрилэгшэд нүхэр Пугачев гэгшын хүтэлбэри доро ябажа, ажаллай үндэр бүтээсэнуудые туйлана. Эдээн соо нормоо дүүргэдэггүй нэгэшые хүн үгы юм.

МТС-үүдэй ХҮДЭЛМЭРИИН ЯБАСА ТУХАЙ БМАССР-эй НАРНОМЗЕМЭЙ МЭДЭЭН 1944 оной октябрийн 10.

МТС-үүд	Таряа соомгоогой оройн хэблэлээр дүүргэтэ (цэнтнер)	Комбайнаар хуряалга (процент)
Саянтын	145,7	85,9
Хонхолойн	120,4	60,0
Иволгын	119,9	72,4
Гашейн	116,7	57,3
Хэжэнгын	113,3	113,6
Хоринн	112,9	77,5
Ехэ-Кударын	112,6	66,9
М-Куналейн	109,6	66,3
Кыренскэ	108,7	115,1
Түнхэнэй	107,1	120,7
Курбан	102,9	82,1
Салангын	102,6	133,6
Бичурын	96,9	79,9
Удин	95,7	61,0
Сагаан-Усанай	92,8	72,6
Окиво-Ключевскэ	89,6	11,5
Эгэ-ын	89,3	69,6
Селендумын	89,0	74,2
Чесгын	87,3	50,9
Ново-Брянска	86,0	60,1
Куйтунскэ	84,9	27,9
Гимлюйскэ	84,5	31,2
Ушөөтэйн	83,0	48,4
Итанцын	82,8	2,5
Гарбагатайн	78,5	12,6
Суулгын	77,7	60,4
Жиримскэ	73,6	31,4
Кяхтын	68,9	10,6
Кабанскын	66,3	39,3
Баргажанай	65,2	47,1
Закаменай	63,2	89,0
Б-Куналейн	52,2	38,4
Торейскэ	48,6	5,5

Хамта: 94,7 | 63,1

Баргажанай түрүү колхоз

Баргажанай аймагай колхозуудаар Октябрийн урда тээхи социалистическэ мурьсөөн улам үргэдэжэ байна. Мурьсөөнэй ашаар таряахуряалгын ба тушаалгын темпа хурдаала.

Жэшээн, «Большевик» колхоз аймаг соогоо эгээн түрүүлжэ үшөө сентябрийн 13-да таряа тушаалгынгаа түсэб 100 процент дүүргэһэн байгаа. Мүнөө энэ колхозойхид түсэбһөө гадуур 100 центнер орооһо, 6.000 литр һү, 7 центнер мяха тушаагаа. Тэрэинһээ гадна, уялгата ёһоор тушаагдаха овомь болон бусад хүдөө-ажахын продуктинууд 100 процент дүүргэдэбэ.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз таряа тушааха түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэхэдэ гадна, хуряалгын хүдэлмэриин эрхим шанаргайгаар дүүргэбэ. Мүнөө энэ колхозойхид малаа үбэлжэлгэдэ бэлэдхэжэ байнад. Тус колхозой гахайн ферма үбэлдэ түгэс бэлэн. Энэ фермые даагша нүхэр Тубчиновагай үүсхэлээр фермынхидэй дунда социалистическэ мурьсөөн үргэнөөр дэлгэрнэ.

М. АРЬЯЕВА.

ХИЛЫН СААНАГАА МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

Баруун Европодохи дайнай ябуулганууд

ЛОНДОН, октябрийн 15. (ТАСС). Союзнигуудай экспедиционно хүсэнүүдэй верховно командованиин штабай мэдээсэл соо ингэж хэлэгдэнэ:

Октябрийн 14-дэ союзнигуудай сэрэгүүд Ватерфлигада ойро Лепольдын каналые үшөө нэгэ газараар гаталан гараба. Савой ааргенлааднаа урдуур союзнигууд Биерфлидхээ урдуур довтолгоо үргэлжэлүүлжэ ябаһан частнууд тээшээ дабшаһан байна.

Өвөрзөөһөө зүүн-урдуур союзнигуудай сэрэгүүд хэдэн мили бэлхэ фронт дээрэ 1.000 ярд урагшаа дабшаба. Тэндэ дайсан айхабтар шанга эсэргүүсэлтэ хэһэ. Аахенай зүүн-хойто захата союзнигууд үйлсын хүндэ байлдаануудые хэжэ нэгэ бага урагшаа дабшаба. Гюртген ба Ле-Тиллсын оршондо союзнигуудай сэрэгүүд дайсанай айхабтар шанга эсэргүүсэлтэ хэһэншье муртэнь урагшаа ушажа ябаһа.

ЛОНДОН, октябрийн 15.

(ТАСС). Дундада далай дээрэ дайлагдажа байгаа союзнигуудай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй штабай мэдээсэл соо хэлэгдэхэнь хадаа октябрийн 14-дэ 5-дахи армийн частнууд Италидахи фронтын центральна учасок дээрэ хүндэ байлдаануудые хэжэ, бага зэргын амжалтануудые туйлаба. 8-дахи армийн английск ба Энэдхэгэй частнууд Болонья-Римини хоёрой хоорондохи харгыһаа урдуур хадатай газарта өггө бага урагшаа дабшаба.

Багахан английск миннэ тральцигууд аюултай ба түбэгтэй эрхэ байдалда дайлагдажа Урда Даламакка аралнууд дээрэхи каналуудые сээрлэхэ ябадалаа дүүргээд эндэ союзна сэрэгүүдэй хүгжүүлэн байгаа ябуулгануудые горьтойхоноор дэмжээ.

Союзнигуудай авиаци Германи, Венгри ба Югославидахи дайсанай сэрэгэй объектүүдтэ довтолһон байна.

Нёльн да Саарбрюккен бомдобоогбо

ЛОНДОН, октябрийн 14.

(ТАСС). Мянга гаран американска хүндэ бомбардировщицууд Кёльндохи түмэрзамай ба бусад объектүүдтэ довтолго хээ. «Нийдэдэг хэрэм» ба «Либерейтор» гэдэг самолёдууд истребительнүүдэй томо соединенинүүдээр үдэшлэгэн Саарбрюкен ба Кайзерслаутернхэхи сэрэгэй ба ажайлэдбэрийн объектүүдые бомбодоһон тухай Лондондо хуульта ёһоор соносхогдоо.

Югославийн арад зон советскэ сэрэгүүдые баяртайгаар угтана

ЖЕНЕВА, октябрийн 15.

(ТАСС). «Слободна Югославия» гэдэг радиостанци ингэж мэдээсэнэ:

«Улаан Армиие сээг ба бэлэг барин баяртайгаар угтажа байһан манай арадуудай үзэгдөөгүй ехээр зоригоо бадаруулан байһаниие бэшэһэн бэшэгүүд Сербия ба Воеводинһөө үлэр бүри абтана. Югославийн арадай-сүлөөлэлтын армийн боецүүдтэй хамта немецкэ бүлимтарайгадһаа манай оронно сээрлэжэ байһан Улаан Армийн алдаршаһан геройнуудта үбгэн залуугүй бүгэдөөрөө тухалхые оролдоно. Вютагай арад зон дайсанай хаана ябажа байһан тухай Улаан Армийн офицерүүдтэ мэдээлүүдые үгэнэ, һандаргагдһан харгы ба хүүргүүдые забана».

Номгон далай дээрэхи дайн

ЛОНДОН, октябрийн 15.

(ТАСС). Номгон далайн баруун-урда хубидахи союзнигуудай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй нэгэдэмэл командованиин штабай коммюнике соо хэлэгдэхэнь хадаа союзнигуудай самолёдууд 130 тонно бомбо хаяжа, церам аралай оршондо японско аэродромууд ба бусад объектүүдые бомбодоо. Мүн тэрэшлэн Минданас арал дээрэ (Филиппинскэ аралнууд) японско аэродром бомбодогдо дайрагдаа. Басилан аралай хажууда (Минданеоһаа зүүн-урда) 1.000 тонно уһа түрхэ хэмжээтэй японско ашаанай транспорт ба каботажна судна шэнгээдэбэ. Макассарска хоолойд 2.000 тонно уһа түрхэ хэмжээтэй японско ашаанай судна шэнгээгдэһэн байгаа.

ВАШИНГТОН, октябрийн 15.

(ТАСС). Октябрийн 14-дэ айхабтар ехэ хүсэтэ «Нийдэдэг хэрэм» гэдэг самолёдуудай томо хүсэнүүд Формоза арал дээрэ японско захабарийн база ба хягалтын базые бомбодоо. Бомбодог болбол Угатай базаһаа хэгдэһэн байгаа.

Октябрийн урда тээхи мурьсөөн

Дамжуулгын Улаан тугые бүхөөр барина

Улаан-Удын мяханай-консервна комбинатай хүдэлмэришэд, алба хаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуухэ дайнай үдэрүүдтэ фронтовой ёһоор ажаллажа Эхэ орон ба фронтдоо эрхим продукция үгсхэ ябадалаа арбидханад. Эндэхи хүдэлмэришэн бүхэн үндэр бүтээсэгэ ажалайнгаа түлөө ВЦСПС болон мяханай ажайлэдбэрийн Наркомадай дамжуулгын Улаан тугые хэлы дахин абаһан байна.

Мүнөө тус коллектив сентябрь барада эрхимээр ажаллаһанайнгаа түлөө ВЦСПС болон мяханай ажайлэдбэрийн Наркомадай дамжуулгын Улаан тугые

өөбөдтөө үлөөжэ шадагдэхэ шагнал болон тухэриг абаһан байна. Энэ үндэр шагналые һон мяханай-консервна дайхид улам даам ажаллажа байна.

Комбинатай завсрын болбол цехүүдэй мурьсөөнэй дүнгэ гээд, сентябрь баринада 148 процент дүүргэһэн, 140 процент дүүргэһэн болон 101 процент гэдэһэнэй цехүүдэй дирекци болон партизан зациин дамжуулгын барюулла гэжэ шийрээ.

Кузнечнэ цехинхидэй амжалта

ПВЗ-гэй кузнечнэ цех болбол энэнэй урда тээ программаа дүүгэхэ талаар гүнзэгы таалабаритай байгаа һэн. Теэд энэ цехинхид энэ тааламалгаа усадахын түлөө хамаг бүхы хүсэ шадалаа гаргажа бүхэй үдэрнүүдтэ өөһэднхөө хүдэлмэри дээрэ эрид шууд хубилалтанууды хэжэ шадаа.

Эдэнэр хадаа Октябрийн урда гээхи социалистическэ мурьсөөндэ орохдоо, түбхын түрүүндэ, зохиогдоһон граффийнгаа ёһоор хамаг бүхы хүдэлмэри амхидхэхэ гэжэ оролдоһон байгаа. Теэд энэниие дүүргэхэ гэшэ хүнгэхэн бэшэ хэрэг гэжэ эдэнэр барандаа ойлгожэ, партийна организацингаа ээлжээтэ суглаае нээмэлээр үнгэргэжэ, тэрээн дээрэ цехингээ бүхы хүдэлмэришэдые, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдые лабаадуулжа үнгэргэһэн байхак юм.

Энэ суглаанай бүгдээр тус цехын хүдэлмэришэдэй дунда ажалай жааг заршам хатуужа хаһаа гадна, патриот бүхэн таалабарита хүдэлмэри граффий ёһоор дүүргэхэ гэжэ оролдоһон байгаа. Нимэ ударна хүдэлмэрингөө ашаар энэ цехинхид арбан үдэрэй туршда таалабарита хүдэлмэри 125 процент дүүргэжэ шадаа. Мүнөө энэ цехинхид урда уртынхиһаан үшөө һайнаар хүдэлмэрилэхэди гэжэ уялгануудые абаад, мурьсөөнэй

долгине улам үргэлжлэе. Мурьсөөндэ ороһон уялгануудаа дүүргэхэ хэр Иванов прессовэ пролетарий хид түрүүлжэ абаһаа даалгабариа 112 гээ. Нүхэр Яков рилдэг рессорне лективэйхид мурьсөөндэ эзэлһэн Энэхи хүдэлмэри дай үндэр бүтээгдэ даг болһон хээрэ хынв даалгабариа наар дүүргэжэ гадна, ажалай үндэр салын хүдэлмэри шээлхэдэ, кузнеч болбол сентябрь түхэриг салин август барын бэл 789 түхэриг Нигэжэ ажаллэ сэнүүдые туйлаһа ба Улаан Армиид рэгтэй продукция дэлбэгээр үгсэхэ дэлгөө салин үлэр бүри хүдэлмэришэдэй дунда улам олон Социалистическэ долгине үргэлжэти ябрийн һайнмэри түлөө улам эрхит хынхид тэмсэгэ

Союзнигуудай авиаци Германида довтолбо

ЛОНДОН, октябрийн 15.

(ТАСС). Хуульта мэдээсэлэй ёһоор истребительнүүдэй хүсэтэ соединенинүүдээр үдэшлэгдэн 1.200 гаран американска хүндэ бомбардировщицууд мүнөөдэр Кёльннын сэрэгэй объектүүдые ба Дюссельдорфын оршондохи нефтеперегонно хоёр заводуе бомбодоо.

Бүхэй хэр үдэртэ хоёрдохёо Кёльнны бомбодоһон ябадал болбол ехэ үүлэтэй байһан дээрэһээ приборнуудаар хэгдэһэн байгаа.

(ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэлэнэй ёһоор, октябрийн 14-эй һүни английск самолёдуудай томо соединенинүүд Дуйсбург ба Брауншвейгые илангааа хүсэ тэйгөөр бомбодоо, Германи дээр гүүр шэнээр ябуулгануудаа хэһэн байна. Дуйсбургда довтолһон самолёдуудай экипаж түрүүшын довтолгын бүлгээр гараһан түймэр тэндэ үлөө үргэлжэлһөөр байна гэжэ мэдээсэнэ. Английск авиаци мүн тэрэшлэн Берлин ба Гамбургые бомбодоо.

Английска бомбардировщицууд Дуйсбургда довтолбо

ЛОНДОН, октябрийн 14.

(ТАСС). Лондондо соносхогдоһоной ёһоор, мянган английск хүндэ бомбардировщик Дуйсбургын түмэрзамай объектүүдтэ, доторой порт ба ажайлэдбэрийн предприятиянуудта довтолго хэбэ.

Тус город дээрэ 4.500 гаран тонно фугасна ба гал абаадаг бомбонууд хаягдаһан байгаа. Уридшалан абтаһан мэдээнэй ёһоор, бомбодог болбол ехэ гарза ххидэл ушаруулаа.

Формозодо американска авиацин довтолһоной дүн

НЬЮ-ЙОРК, октябрийн 15.

(ТАСС). Вашингтонһоо Ассошиэтед Пресс агентствын корреспондентын дамжууланай ёһоор, Формоза ба Пескадорска аралчуудта американска авиацин довтолһоной эсэстэ японско авиаци, суднанууд, мүн тэрэшлэн портнууд болон газар дээрэхи бусад түхээрэлгэнүүд ехэ гарза хохидолдо ороо гэжэ США-гэй далайн министерствэ мэдээсэһэ. Октябрийн 11-эй үдэшлэн орой ба һүнидөө американска авиацин Формозодо түрүүшынгээ довтолго хэһэнэй бүлгээр японско багахан бүлэг самолёдууд американска авианосец ба тухалбарийн суднануудые хэдэ лачин торпедировалхэ гү, али бомбодоо гэжэ хэбээ. Пирл-Харбертохи Ассошиэтед Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэлэнэй ёһоор, американска суднанууд гэмтээгүй байна. Гур-

бан японско истребитель американска истребительнүүдээр унагагдһан, 8 японско истребитель корабльнуудай зенитнэ артиллерийн буудалгаар унагагдһан байгаа.

Уридшалан абтаһан мэдээнэй ёһоор, Формозодо хэгдэһэн хоёр үдэрэй довтолгын эсэстэ японцууд удаахи гээлтэдэ ороо: 396 самолёт үгы хэгдэбэ; 2 томо, 4 дунда, 9 багахан ашаанай ба 12 каботажна суднанууд шэнгээгдэбэ; нэгэ томо, 3 дунда, 3 багахан ашаанай судна, 5 каботажна судна, нэгэ тапкер ба цэгэ миннэ тральник шэнгээгдэһэн хэбэртэй; 6 дунда, 15 багахан ашаанай судна, нэгэ томо транспорт гэмтээгдэбэ. Тэрэһингэ гадна, 37 багахан судна гэмтээгдэһэн гү, али шэнгээгдэһэн байна. Американска авиаци хэр үдэртэ 45 самолёдоо алдаа.

Механическа цех түрүү

Лесосудомашстрой трестын механическа заводой хүдэлмэришэд Октябрийн урда тээхи социалистическэ мурьсөөндэ ороһон эршэтэй шангаар ажаллажа байна.

Тус завод сентябрь һарынгаа түсэб 120 процент дүүргэжэ, эрхим шанартай продукция үгсхэн ба октябрийнгаа түсэбые түрүүшын 10 хоног 33,5 процент дүүргэбэ.

Һарынгаа даалгабарие 10 хоног сооно, 35 процент дүүргэһэн механическа цех түрүү эртэдэ тоологдоно

Ажалай үндэр бүтээсэ ба эрхим хүдэлмэрийн жэшээ харуулагшад олон. Тэдэнэрэй дунда халаснайнгаа даалгабарие 185 процент дүүргэжэ механическа

цехын токарь Гурнормэе 215 процент Николай Федотин һоо үлүүдэг смолбин гэгшэд би гүүд Яков Парши Суханов гэгшэ даа 280 процент жэ үндэр бүтээшэ шалгарнад.

Харюусант орлогшо мүнөөдэ ПРОГРЕСС ЭРДЭН